

Bowling 50 år på Gotland

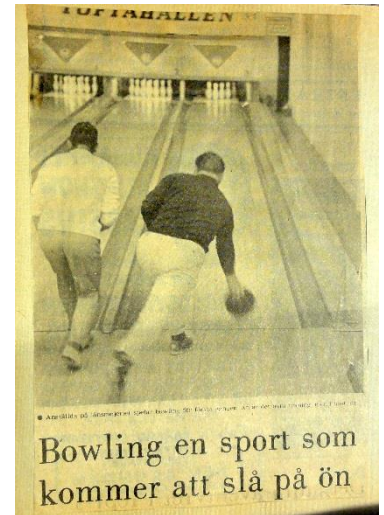
Av Birgitta Siltberg

Del I: 1965-1972 Toftahallen Gotlands första bowlinghall

Den 24 juni 1965 invigdes den nya badrestaurangen vid Tofta strand och samtidigt öppnade Gotlands första bowlinghall, Toftahallen, i restaurangens källare. Bowlinghallen hade tre banor som var byggda av speciella kvistfria lönnribbor från Kanada. Banorna finns fortfarande kvar än i dag, men ligger nu under laminat vid Uncle Joe's (bana 8-10) i Visby. Innan de hamnade där tog de vägen via Kopparsvikshallen i Visby och Visby Bowlingcenter.

Inför Toftahallens öppnande skrev Gotlands Folkblad att bowlingen har alla möjligheter att bli populär på Gotland och ”är så pass nära besläktad med varpan att de riktiga varpakastarna redan från början har rytmen i kroppen”.

Lasseman Larsson, Gotlands Allehanda, skrev sin första artikel om bowling (se bilden) när 52 personer från Länsmejeriet prövade på sporten och instruktören Kurt Bergqvist lärde ut ansatsen; ”ett, två, tre, åk och släpp”. Lasseman Larsson skriver fortfarande om bowling men numera i Gotlands Gratistidning.

Signaturen Largo i Gotlands Allehanda noterade premiären på följande sätt.

Klotvikingarna har landstigit på guta-ön och bitit sig fast vid Tofta där ”Sven” (Sven Siltberg som byggde bowlinghallen *min anm.*) på bästa sätt ordnat ett brohuvud. Mottagandet blev en stor fest med helstekt får och mjöd i stora fat. ”Kente Strajkare” (Kenneth Blomberg, europamästare *min anm.*) imponerade stort på den förstummade civilbefolkningen med sina rullande konster och utsände ”Ingemar Medlare” (Ingemar Hultgren från SvBF *min anm.*) försökte med framgång förklara för byborna att man skulle gripa till vapen (klot och skor) och frejdigt deltaga i det vapengny som strax uppstod. Från intet, är gutes klotarmé redan många armar stark och snart känner sig säkert folket på rosornas ö mogna att segla över till fastlandet för ett envig mot svear, götar och nordlänningar.

Nog fick han rätt, Largo. Det dröjde bara ett år tills två gotländska bowlingklubbar började spela i serier på fastlandet.

En månad efter hallens öppnande spelades den första tävlingen med bl.a. Nils Lindman BS 23 (frontfigur i BS 23, som senare spelade många seriematcher mot Pärlan, och trogen sommargotlänning) i den licensierade klassen och Tom Siltberg (numera BK Gotlands Veteraner) i juniorklassen.

Redan i augusti 1965 startade korb bowlingen med 19 stycken 3-mannalag. Anmälningsavgiften var 7,50 kr och serieavgiften 2,25 kr. Året efter deltog inte mindre än 67 lag.

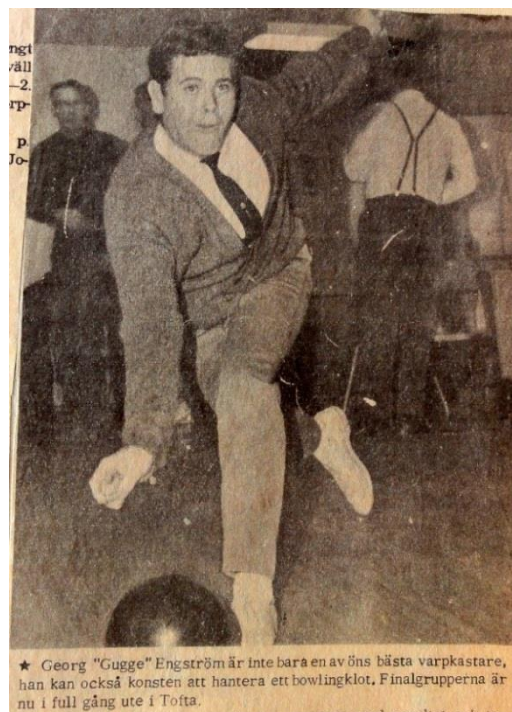
På bilden ses det lag som segrade i finalen. *Torsten Svensson* var då hallchef i Toftahallen. ”*Ville*” *Karlsson*, även mycket duktig varpakastare, spelade bowling för Pärlan långt in på ålderns höst. *Sven-Erik Jansson* var bagare på badrestaurangen.

Laget fick som pris flygbiljetter och Läkerol-pokaler fyllda med tabletter. Priserna delades ut i samband med en avslutningsfest i Tofta med 100-talet deltagare. Man åt supé, dansade till Lennart Eklunds orkester och underhölls av Närrevyn. Bästa slagning över 3 serier hade Lars Öfverström, Visby Stad lag 5, med 652 p.

• Segrarna i öns första bowlingtävling blev Firma C. V. Siltberg, Eskelhem. I laget bowlade Torsten Svensson, Ville Karlsson och Sven-Erik Jansson.

En annan varpakastare som också var med i korbowlingen var "Gugge" Engström. Om vit skjorta och slips var den gängse bowlingklädseln är oklart, men snyggt är det i alla fall.

Det var inte många damer som spelade bowling från början. Ett sätt att locka fler var att de fick spela gratis i sällskap med bowlande make eller fästman. Först under vintern 1966/1967 tycks damerna ha gett sig in i sporten och deltog då i korpen som t.ex. lag Hästnäs Vårdhem. Det är lite osäkert när damerna började spela i Gotlandsserien, samma serie som herrarna. I vart fall slog Britta Karlsson, Pärlan 3, till med gotlandsrekord på fyra serier för damer i november 1972 med 775 p, vilket var det bästa resultatet i den omgången.

★ Georg "Gugge" Engström är inte bara en av öns bästa varpakastare, han kan också konsten att hantera ett bowlingklot. Finalgrupperna är nu i full gång ute i Tofta.

IK Pärlan (från början en fotbollsklubb) var första gotlandsklubb ansluten till Svenska Bowlingförbundet. Klubben deltog med två lag i Gotlandsserien 1966/1967 tillsammans med Visby BK (VBK) och ASEA IF. I den 9:e omgången slog Pärlan II fyra gotlandsrekord i samma match. Det var Sven Bäckståde (numera BK Gotlands Veteraner) som slog rekord på 2, 3 och 4 serier med 496, 664 och 886 p. Dessutom slog laget gotlandsrekord med 4450 p (sex spelare, 4 serier var). Serien vanns av VBK före Pärlan II.

Säsongen 1966/1967 spelade Pärlan och VBK i den småländska serien i div IV. Hallen i Tofta var med sina tre banor inte godkänd för spel i nationella serier, eftersom det krävs fyra banor. Lagen hade därför Hulfsfred som hemmahall. I en match (mot Tull) slog Pärlan gotlandsrekord med 5876 p. Pärlan slutade på 3:e plats och VBK på näst sista plats. Inför derbymatchen mellan Pärlan och VBK tog båda lagen färjan till Oskarshamn på fredag kväll, spelade match i Hulfsfred, och åkte tillbaka på söndag natt. Året därpå blev Pärlan 2:a i Smålandsserien (VBK återgick till Gotlandsserien) och sedan spelade man några år i div. III.

1970 bildas Gotlands Bowlingförbund och Arne Öfverström väljs till den förste förbundsordföranden.

Pärlan spelade sin sista säsong med Hulfsfred som hemmahall 1971/1972 då man vann div. III och gick upp i div. II i östra Svealand med Kungsholmshallen som hemmahall. I sista matchen slog man gotlandsrekord med 5893 p.

Här är den nästan klassiska bilden av Pärkans lag. Övre raden: Olof Bäckståde, David Hallgren, Bror Andersson, Knut Segerlund, Karl-Emil Krusell, Göran Segerlund. Främre raden: Sven Bäckståde, Inge Berg, Peder Eriksson (första värvningen av en fastlandsspelare), "Ville" Karlsson, Bo Söderström, Tom Siltberg.

'Vem är vackrast, vem är bäst...'
PÄRLAN ÄR UNIKT I BOWLING Sista året med Hulfsfred som hemmahall

Av THOMAS GOTTFRIDSSON
Vem är vackrast, vem är bäst, Pärlan, Pärlan, Pärlan... Det var hög stämning ute på Visby flygplats igår kväll. Vårt...
Norsk fick man blommor och gratis till seriesegern av möständerna efteråt. Pärlan behövde nämligen bara vinna en av de återstående två matcherna och det var Norsk-spelarna säkra på att dom skulle göra...

Början av säsongen 1972/1973 i div. II spelade PärLAN med Kungsholmshallen i Stockholm som hemmahall innan man fick en hemmahall på Gotland. Den 12 februari 1973 invigs den nya bowlinghallen, Kopparsvikshallen, med sex banor och godkänd för seriespel i de nationella serierna. Efter sex säsonger med hemmahall på fastlandet ska nu PärLAN äntligen få spela sina hemmamatcher på hemmaplan på riktigt. Enligt artikeln nedan ska fastlandslagen få bidrag från Svenska Bowlingförbundet för sina resor till Gotland. Det är väl troligt att de fick mer än de 77 kr och 60 öre som PärLAN fick i bidrag.

GA SPORTEN Fredagen den 1 decem

Det handlar om PärLAN och bowling

FASTLANDSSPEL HAR KOSTAT 100.000

"Vi har fått 77,60 i bidrag"

— Av LASSEMAN LARSSON —

I januari nästa år — ja då kan gotlänningar äntligen ta emot fastlänningar för nationellt seriespel i bowling.

— Jo då får vi ju en 6-banors bowlinghall klar i Visby. Och den är efterlängtat, säger Tom Siltberg.

Tom och Bror Andersson (den sistnämnde nu hallchef i Tofta) kommer att sköta om Visby Bowlinghall. Båda är aktiva i PärLANs div. II-gång, båda hör till de bättre spelarna.

Gissa om PärLAN — bowlar nu i div. II Östra Svealand — ser fram emot årsskiftet!

— Jo verkligen. Vi har ju inte fått bowla hemma någon gång ännu. Idel bortamatcher, säger Ville Karlsson.

Ville är lagkapten för PärLAN, han bestämmer hur laget skall se ut, är något av en pådrivare — eldsjäl.

PärLAN har bowlat fastländskt i fem säsonger. Hur mycket detta i exakta pengar kostat vet man inte med bestämdhet. Men kring ca 100.000 kronor bör det röra sig om. 10-talet bowlare har varje gång flugit över. Till varje match!!!

ANLEDNING: Toftahallen har bara tre banor. För att då seriebowla nationellt måste minst sex banor finnas till förfogande.

På tal om pengar, men ni måste väl ändå ha fått en viss subvention från Svenska Bowlingförbundet?

Ville Karlsson: — Jo vi har fått 77,60 för första halvan av säsongen. —

div. II. Då hade man Hultsfred som hemmaarena. Och PärLAN var snubblande nära att vinna denna division i fjol.

□ SVARARE

I år blev man dock överflyttat till Östra Svealand. Genast ställdes man mot betydligt svårare motståndare. Men PärLAN står sig gott i konkurrensen. Man har vid ett par tillfällen nått storfina re-

□ PärLANs duktiga bowlinggång ses här vid entrén i sin hemmahall i Stockholm, Kungsholmshallen. I bakre ledet fr.v. Bror Andersson, David Hallgren, Tom Siltberg, "Gugge" Engström och Karl-Emil Krusell. Främre ledet fr.v. Inge Bergh, Gustaf Bäckman, Ville Karlsson och Olof Bäckstade.

— Men då hommas och tr...

Bakre raden: Bror Andersson, David Hallgren, Tom Siltberg, "Gugge" Engström, Karl-Emil Krusell.
 Främre raden: Inge Bergh, Gustaf Bäckman, "Ville" Karlsson, Olof Bäckstade.

Fortsättning följer